

SÈRIE 3

OPCIÓ A. Comentari de text

TEXT: I. KANT. *Crítica de la raó pura*

Apartat de comprensió [3,5 punts en total]

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne (sempre que surtin les idees principals del text), sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

1. Exposeu en una o dues línies la idea principal del text. [1 punt]

L'important és que aparegui, amb una o altra formulació, que els ésser humans només podem conèixer els fenòmens, és a dir, les coses a través de les intuïcions de la sensibilitat (en l'espai i el temps), i no com són en elles mateixes.

2. Resumi el contingut del text i assegureu-vos d'especificar clarament quines són les idees més importants que s'hi expressen. [2,5 punts]

Els humans només podem conèixer les coses com les captem per la sensibilitat, com les intuïm, com ens les representem fenomènicament, i no com són en elles mateixes. Al captar-les per la sensibilitat els subjectes humans li posem, necessàriament i abans que qualsevol experiència en concret (*a priori*) la forma del espai i temps (que són intuïcions pures de la sensibilitat), i així ordenem la matèria de les sensacions que ens venen donades després per l'experiència (*a posteriori*). Així espai i temps pertanyen a l'activitat del subjecte, i malgrat que coneguem aquesta activitat, mai sabrem res de les coses en sí mateixes.

Apartat de raonament [6,5 punts en total]

3. Expliqueu raonadament la relació que s'estableix entre *fenomen, intuïció, espai, temps, coneixement i coses en si*. [3 punts]

El fenomen és l'objecte tal i com el podem conèixer els essers humans. Conèixer per a nosaltres és intuir, captar sensacions, les quals sempre *a priori* i necessàriament ordenem espacial i temporalment. Espai i temps són les formes pures amb què a priori endrecem el contingut o matèria de les sensacions. Nosaltres sempre coneixem a partir d'aquesta informació que ens dona la sensibilitat i l'activitat del subjecte en ella. Però no podem conèixer les coses com són en elles mateixes.

4. Compareu les idees del text amb la teoria d'un altre autor/a o amb les teories d'altres autors. [2 punts].

Com es tracta d'un text de l'idealisme transcendentel es pot comparar amb qualsevol altra forma d'idealisme, com és el empirisme britànic de Locke, Berkeley i Hume, més proper cronològicament a Kant. Així mateix es pot comparar amb l'idealisme absolut posterior a Kant (Fichte, Schelling o Hegel) que nega l'existència de la cosa en si incognoscible. Igualment es pot relacionar amb el dualisme platònic, o amb teories realistes que considerem que coneixem el món com aquest és en ell mateix (Aristòtil, Descartes, etc.)

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu de quina manera creieu que és vigent la problemàtica filosòfica que exposa l'autor. Justifiqueu la resposta. [1,5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de la coherència i la capacitat de raonar, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts.

OPCIÓ B. Desenvolpeu el tema següent: La doctrina de les idees de Plató.

Es valoraran els aspectes de comprensió, redacció, claredat en l'exposició i ordenació dels arguments, tenint en compte especialment el domini dels procediments. No es tracta de penalitzar allò que no ha contestat l'alumne, sinó de valorar la coherència i pertinència d'allò que ha redactat i exposat.

1. Feu un esquema del tema i indiqueu els conceptes fonamentals que desenvolupareu més endavant. [1,5 punts]

Cada alumne ha de proposar una ordenació de les idees que desenvoluparà i les relacions que s'estableixen entre elles. Hauria de fer referència al dualisme platònic, còsmic i antropològic. Al problema del moviment (Parmènides-Heràclit) i del coneixement com a record.

2. Indiqueu en quina època va viure Plató, esmenteu els autors principals i altres corrents de pensament d'aquell temps, i comenteu les influències que va rebre. [1,5 punt]

Contextualització històrica: s. V a. C, mort de Sòcrates. La discussió amb els sofistes sobre el problema del coneixement i entre Parmènides i Heràclit sobre l'ésser i el canvi. O també fer al·lusió a la influència del pitagòrics. La discussió sobre el mètode del coneixement i el dualisme del món sensible i intel·ligible. Es valoraran aspectes de contingut i adquisició de coneixements. Comprensió de les teories de l'autor, capacitat de relacionar i desenvolupar les seves idees i propostes i de relacionar-les amb les idees d'altres autors.

3. Expliqueu de quin problema o de quins problemes tracta la doctrina de les idees de Plató i quines solucions hi aporta. [4 punts]

El primer problema que aborda és la necessitat de trobar la veritat, el bé, la justícia universals i necessaris, no sotmesos a la variabilitat del món sensible i empíric. En segon lloc intentarà explicar el fenomen del canvi. Per solucionar-ho distingeix el món de les idees o formes, que és un món d'essències immutables, eternes, on l'anima va habitar abans d'encarnar-se en el cos i habitar en el món sensible. Només en aquest món sensible, d'ombres, de participació de les coses particular en aquelles universals, hi ha canvi. Conèixer és recordar les idees que varen ser contemplades abans de caure en el cos. I conèixer el bé i la justícia serà la clau per a dur-los a terme, d'on deriva l'intel·lectualisme platònic.

4. Relacioneu la doctrina de les idees de Plató amb altres plantejaments filosòfics que altres autors han formulat al llarg de la història de la filosofia; compareu les solucions que proposa la doctrina de les idees de Plató per als problemes que es plantegen amb les solucions que hi han aportat altres autors. [1,5 punts]

Plató permet qualsevol comparació. La més usual és amb Aristòtil i la discussió sobre el lloc de les idees. O la cristianització del platonisme per part de S. Agustí. En contraposició estarien tots els empirismes que critiquen la metafísica i el rebuig del sensible (Epicur, utilitaristes, etc.)

Tanmateix resta una pregunta oberta que permet a l'alumne desenvolupar allò que sap en relació a diversos corrents de pensament de la història de la filosofia.

5. Expliqueu quina vigència creieu que té la doctrina de les idees de Plató i feu-ne una valoració personal. [1,5 punts]

La resposta a aquesta pregunta ha de seguir el criteri de coherència i capacitat valorativa, tenint en compte que ja s'ha avaluat procediments i continguts. S'avaluen aquí aspectes relacionats amb valors i normes.